

INFOBLAD AS SIKB 2000

Documenten voor beter veldwerk

Het aanpakken van bodemverontreiniging bestaat uit een reeks activiteiten, waarvan het veldwerk één van de eerste is. De gegevens vanuit het veldwerk staan, met de analyseresultaten hiervan, centraal bij het opstellen van het advies door de bodemadviseur. Het is belangrijk dat het veldwerk goed gebeurt en daarom zijn er regels voor een goede uitvoering. De spelregels voor het uitvoeren van het veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek zijn uitgewerkt in AS SIKB 2000. Dit infoblad geeft antwoord op een aantal veel gestelde vragen over dit accreditatieprogramma (AS).

Waarom is goed veldwerk zo belangrijk?

De uitvoering van veldwerk wordt vaak onderschat en dat is niet terecht, want het is vakwerk. Er komt heel wat bij kijken om het echt goed en nauwkeurig uit te voeren. Bij het veldwerk gemaakte fouten werken lang door en elke volgende stap kan het effect van gemaakte fouten vergroten. Daarom is vastgelegd aan welke eisen de uitvoering van veldwerk moet voldoen. Dat is gedaan in AS SIKB 2000 en een aantal daarbij horende protocollen.

Veldwerkorganisaties die veldwerk uitvoeren volgens deze eisen laten zien dat zij kwaliteit serieus nemen. Zij kunnen een accreditatie verkrijgen, die de inhoudelijke basis vormt voor een door de overheid af te geven erkenning. In de meeste gevallen mogen alleen daarvoor erkende veldwerkorganisaties veldwerk uitvoeren in Nederland. De taakgroep Bodem+ van SenterNovem verleent deze erkenning en houdt de lijst met erkende veldwerkorganisaties en de registratie van erkende veldwerkers bij (www.senternovem.nl/bodemplus). Meer informatie over het systeem van accreditatie en erkenning ('Kwalibo') kunt u vinden in het Infoblad 'Werken met documenten van SIKB' en in het dossier Kwalibo op www.sikb.nl.

Kortom, AS SIKB 2000 is een set documenten voor een goede uitvoering van milieuhygiënisch en vormt daarmee de basis voor een goed onderbouwd advies.

Voor wie is AS SIKB 2000 van belang?

Voor verschillende partijen is AS SIKB 2000 een bruikbare set documenten, maar voor elk daarvan op een andere manier:

- opdrachtgevers kunnen erin zien wanneer veldwerkorganisaties het moeten hanteren en wat het inhoudt dat een bureau of afdeling veldwerk onder erkenning uitvoert;
- voor veldwerkorganisaties is het een richtlijn voor een goede en nauwkeurige uitvoering en daarmee bruikbaar bij het voorkómen van fouten;
- voor de Raad voor Accreditatie is het de basis voor de toetsing van de uitvoering van het veldwerk door geaccrediteerde veldwerkorganisaties;
- het bevoegde gezag kan met het systeem van accreditatie en erkenning efficiënter beoordelen of veldwerk goed wordt uitgevoerd en of wordt voldaan aan de wettelijke eisen.

Wat staat waar?

De uitvoeringseisen zijn verdeeld over het basisdocument, AS SIKB 2000, en de daarbij horende protocollen. Een veldwerkorganisatie kan in plaats van de protocollen ook werken volgens NEN-normen. AS en protocollen (of NEN's) bij elkaar vormen één zogenoemd accreditatieschema. Binnen dit schema beschrijven de protocollen de technische uitvoeringseisen. Zie ook het overzicht bovenaan de volgende pagina. Denk hierbij aan eisen aan:

- verantwoordelijkheden;
- apparatuur en materieel;
- en vooral aan het veldwerk zelf, te weten de voorbereiding, de uitvoering en de rapportage.

Binnen het accreditatieschema beschrijft het basisdocument de algemene kwaliteitseisen. Dit zijn bijvoorbeeld eisen aan de organisatie van het bedrijf (zoals overdracht van informatie en de verwerking van monsters), de vakbekwaamheid van het personeel, de veiligheid, functiescheiding, de manier waarop de accreditatie-instelling de uitvoering toetst en hoe de veldwerkers worden geregistreerd.

Funcitiescheiding: de uitvoerende organisatie moet bepaalde onderdelen van het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever uitvoeren. Dit kan door externe functiescheiding. Interne functiescheiding mag alleen onder voorwaarden (zie AS SIKB 2000, bijlage 3).

Accreditatieschema 'Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek'		
AS SIKB 2000 <i>Alleen te gebruiken samen met:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Interpretatiedocument • tijdelijke Richtlijn 'Aanvullende controles bij certificatie en accreditatie in het bodembeheer' 	protocol 2001	Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen
	protocol 2002	Het nemen van grondwatermonsters
	protocol 2003	Veldwerk bij milieuhygiënisch waterbodemonderzoek
	protocol 2018	Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem (<i>dus niet van toepassing op asbest in gebouwen</i>)
		

Organisaties kunnen hun accreditatie ook laten baseren op de in AS SIKB 2000 vermelde NEN-normen.

Waarvoor geldt AS 2000 en waarvoor niet?

- wel voor handmatig uitgevoerd veldwerk bij de meeste vormen van milieuhygiënisch bodemonderzoek, niet voor andere vormen zoals civieltechnisch of archeologisch veldwerk;
- niet voor mechanische boringen;
- niet voor processen vóór het veldwerk, zoals de vraagstelling, het verzamelen van gegevens en het onderzoeksvoorstel;
- niet voor processen ná het veldwerk, zoals laboratoriumanalyses, interpretatie van analyse- en veldwerkresultaten en advies;
- niet voor alle typen milieu-veldwerk. Kijk in AS SIKB 2000, paragraaf 1.2;
- niet voor monsterneming voor partijkeuringen onder het Besluit bodemkwaliteit. Hiervoor gelden andere regels. Zie hiervoor de infobladen over BRL en AS SIKB 1000 en AP04;
- (nog) niet voor de uitvoering van veldwerk bij andere onderzoeksvormen dan boringen en het steken en graven van sleuven. Binnen project EUREKA bekijkt SIKB hoe het schema hiermee uit te breiden.

Met welke andere richtlijnen moet ik rekening houden?

- het is mogelijk om, in plaats van accreditatie, een certificatie te halen voor veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek. Het is dan niet de Raad voor Accreditatie, maar een certificatie-instelling die deze afgeeft. De certificatie-instelling baseert zich dan niet op AS SIKB 2000, maar op het certificatieschema BRL SIKB 2000;
- monsters uit het veldwerk moeten worden geanalyseerd door een laboratorium dat is geaccrediteerd voor AS SIKB 3000. In het daarbij horende protocol 3001 staan eisen aan de conservering van monsters waar ook de veldwerker rekening mee moet houden;
- volgens BRL SIKB 6000 moet de milieukundige begeleider ook regelmatig monsters nemen. Dit moet gebeuren volgens de eisen uit AS of BRL SIKB 2000 en de daarbij horende protocollen.

Waar vind ik meer informatie?

Dit infoblad geeft de belangrijkste informatie over AS SIKB 2000, maar het is niet volledig. Algemene informatie over kwaliteitsborging en de relatie met de regelgeving staat in het infoblad 'Werken met documenten van SIKB'. Daarnaast zijn de in dit infoblad genoemde documenten integraal te downloaden van de website van SIKB, www.sikb.nl. Daar vindt u ook een toelichting op veel gebruikte begrippen.

Documenten bodemonderzoek en -sanering		
Analyses	Activiteit op locatie	Bevoegd gezag
AS 3000	BRL 2000 of AS 2000	Normblad 8001 en 8002 Handreiking a.b.h. en HUM Wbb
	BRL 5000	
	BRL 6000	
	BRL 7000	
	BRL 7500	
	BRL 7600	

